

Noviny vládního návrhu na všeobecné hlasovací právo.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Noviny Listy ze dne 12. října 1893, které se zabývají návrhem na všeobecné hlasovací právo, jsou velmi zajímavé a obsahují mnoho nových a neobvyklých pojmů a výrazů, které jsou pro nás velmi nové a neznámé.

Všech voličů velkostatkářských jest v Císařství něco přes 5000, všech voličů městských a venkovských však 1,700,000.

V této nespravedlivosti všel kofen stá. Jméno trpí národně a jejich svoboda. Tímto směrem "Interess-vertretungem" docílili Schmorling a Lasser toho, že 14 million Slováků nemá dnes v říšském zastupitelstvu než 136 hlasů, avšak 85 venkovských pouze 30 jsou Poláci a 4 Italy, ačkoliv ti jich drží s Němci a 18 jest bez národnosti, to jest naše "historická" šlechta.

Toto klivdo nelze zhojiti jinak, než zrušením všech privilegií, než uskutečněním zásady, v základních zákonech vyslovené: "Před zákonem jsou si všichni občané rovni." Proto žádala delegace česká návrhem Stavíkovým ze dne 17. března 1893 všeobecné rovné a přímé právo hlasovací pro veškeré svéprávné občany bez rozdílu, tak aby vždy na 60,000 duší připadal jeden poslanec lidu.

Jedině touto rovností občanskou ve právu nejdůležitějším; ve právu volebním, bylo by se dosáhlo konečně spravedlivého lidového zastupitelstva říše, v němž byli by zcela po právu a spravedlnosti mě-li Němci 145, Slováci však 240 poslanců, Vlaši 11, Rumuni 4.

Od tohoto ideálu jsme dnes ovšem ještě dosti daleko. Vláda Taaffova totiž nechce privilegiem velkostatkářstva hnouti, vyhraňuje mu jeho 85 poslanců, které si ono má samo voliti i nadále, nechává počet posavadních 353 poslanců nezvětšeny, nechává i nadále kurii obchodních komor o 21 poslancích, kurii městskou o 117 poslancích a kurii venkovských obcí o 130 poslancích: reforma její přestává na tom, že prostě zrušuje census v těchto posledních dvou kurích, že připouští tu k osudí volebnímu každého 24letého občana rakouského, kdo pát roku trvale v místě sídlí, umí číst a psát, odbyl vojenskou povinnost neb platí sebe menší daň.

Kromě toho pak udržuje na dále ve venkovských obcích volební nepřímé! Dělák ve městě volí tedy přímo, dělník na venkově však jen nepřímě. To jsou rozhodně těžké vady předlohy vládní, a proto také poslanci naši setrvávají na svém návrhu a usilují, aby přišel co nejdříve ku projednání.

Avšak — hráze jsou nicméně prolomeny a světová myšlenka všeobecného práva hlasovacího lidu obecného prokřestila si cestu do Rakouska. Tot bez odporu udalostí epochální a veliký krok ku předu.

Uskutečněním předlohy vládní jenom by tím patrněji bila v oči neudržitelnost feudálního systému kuriálního. Dlouho-liž by mohlo na tom zůstat, aby 5000 voličů velkostatkářských mělo 85 poslanců, však přes 3,000,000 voličů lidových pouze 268 zástupců?

A ještě jednoho zadostoučinění se nám dostává. Co se staročestí poctivci nakřičeli, jak prý by provedením všeobecného práva hlasovacího bylo národu našemu ublíženo. Nuže, dnes jen kusu toho práva má se nám dostati, a hle, již jsou Němci-ústaváci bez sebe úzkostí, kterak ztratí na 40 poslanců, kterak ztratí veškerá města moravská a kterak bude po jejich švindlu s uzavřeným německým územím v Čechách veta.

Jak by jindy byli jásali nad vládní předlohou novely trutnovské! Dnes vůči předloze o všeobecném právu hlasovacím mají radost zkaženu. Tuší, jaké menší rady české objevily by se v celém řízení jejich "ryze německých" měst, od Duchova po Trutnov, od Litoměřic po Liberec. Trnou pod netřesenou ranou z ruky Taaffovy a chystají se k odvetě při hlasování o výmínečném stavu našem. Vederemo!

Němci vypovídají boj na náš hraběti Taaffovi a jeho vládě. "Hrabě Taaffe nasadil si na svou osvětlenou hlavu frygijskou šepici a tačelí ormagnolem před ústředními národy rakouskými", volá "Neue Freie Presse". — Radikální cár, který s jeho opravy visí, může prý klamati jen děti, muž zralý bude prý pokládati 10. října za den smutku ve vnitřním vývoji tohoto státu, za den smutku v historii pravého pokroku a společenského míru.

Nikdy prý ještě nehrozilo německé državě nebezpečí takové, jako dnes. Německý lid v Rakousku naplněn prý nejhlavnějším obavou, neboť oprava volební v základech otřásá národním jeho životem. Z politického těla Němců, Čechové Slováci, klerikálové a socialisté vstávají v zemích dědičných hadry třhati budou. Aby snad tuocet dělníků dostal se do sněmovny poslanců, mají být Němci co nejkrutěji utlačeni, německým stranám v parlamentě má být krvavá sazazena rána a zároveň rozrušena úpiné struktura některých korunních zemí. A to chce hrabě Taaffe, to vědek za chování se levice, která počínala si v posledních letech naproti vládě, jakoby naležala se v pokoji nemocného a jež ani dechem nechtěla v nebezpečí uváděti náladu smířlivou. Všecko marné. Včera zvěděla německá levice, na čem je. Návrh vládní na zavedení všeobecného práva hlasovacího jest nejrudší, nejnebezpečnější, nejrafinovanější útok na Němce. Ve vzdachu pozorovati coby jako parfum fundamentálních článků a jako tenkráté jásají Čechové, požívají cíti ruku, která sem ji přes výmínečný stav podává. Následky zamýšlené reformy volební jsou nezměrné, nevystižitelné...

Reforma ta skácí prý rázem staleté tradice ve vnitřní politice rakouské, neboť ona prý z národů chudých učiní pány národů bohatých. Jestli hrabě Taaffe uvázil poslední důslednosti návrhu svého, potom znamená akce jeho obrat zásadní. Hrabě Taaffe nechce, aby na dále byli Němci v Rakousku nezbytným tmelem říše, nýbrž on založiti chce vládu na většině sestavené z Čechů, Poláků, Slovínků a klerikálů. Všeobecné právo volební ve formě, jak se navrhuje, není pouze politickou revolucí, nýbrž také národním převratem, který zničití musí nejhlubší myšlenku, státnický motiv a z minulosti této říše vyneseny základy, na němž tato zbudována a jenž uložen v patentu únorovém. — Na to volá "Neue Freie Presse" Němce ve společný kruh, neboť nebezpečí hrozí stejné všechněm. Kdyby prý schopni byli politického vzrušení, tuž by Němci odpověděti musili na návrh hraběti Taaffa výkřikem hněvu, ale zároveň též výkřikem po jednotě.....

Náš poměr k vládě Taaffově je známý a nikdo nebudě nám vytýkati, že my bychom snad hledali ruku, která se nám přes výmínečný stav podává, však oprávněným odporem naplňuje nás chování se strany, která nazývá se liberální a jež ovšem hned od svého založení nepřestávala hřešiti na firmu, kterou si byla pro reklamu nad svůj politický závod vyvěsila. Prohlásili jsme hned, že návrh vládní, jak byl ohlášen a v němž ve dvou kusech prolamuje se princip zastoupení známých, kdežto v ostatních dvou se ponechává, nenaplnuje nás nikterak obdivem, však upřítí se nedá, že i v té formě, jak byl návrh podán, jest aspoň krokem k uskutečnění politického ideálu všech poctivě liberálních a pokrokových stran, jichž posláním je, zápasiti nejen za udržení, nýbrž i za rozhojnění a pojištění práv lidových. Jaká jest příčina tobo zuřivého odporu německo-liberálního proti návrhu vládnímu? Německá panovačnost, která nezná nic jiného, než svůj národný interes a která každý krok, směřující k tomu, aby dostalo se práva též jiným, prohlašuje ihned za attentát na práva a privileje vlastní.

Kdyby věci se měly tak, že by navrženou reformou levice několik mandátů získala, prohlásila by ji bez otálení za největší spasný čin. Tu by spustila se do ormagnoley zama netoliko ve frygijské šepici, ačkoliv v uniformě sans-culottův.

Kdyby věci se měly tak, že by navrženou reformou levice několik mandátů získala, prohlásila by ji bez otálení za největší spasný čin. Tu by spustila se do ormagnoley zama netoliko ve frygijské šepici, ačkoliv v uniformě sans-culottův.

Novinky ze Schuyler.

Dne 28. října 1893.

Ludvíkovci a politika.

Minulý týden v pátek, odpoledním vlakem, zavítala k nám konečně dávno již touženě očekávaná, česká umělecká Ludvíkova divadelní společnost. Ano, s toužeností každý již očekával toho dne, kdy bude nám vítati české herce, naše zámožné bratry a sestry z Čech, pro které v našem společenském životě v době poslední tolik roztržek se přihodilo a to všecko pro "slávu a čest" jména českého. Na nádraží dostavilo se několik krajanů, aby hosty uvítali, ostatní přišli z pouhé zvědavosti snad, tak jako ta babička, která slyšíc, že přijedou hosté z Čech, běžela na nádraží a protlačivši se zástupem, první jala se milé hosty vítati. "Mý slatý, ubohý Čechové, co jste asi zakusili, nežli jste se k nám tak dostali, — pozdrav Vás pámbů, mý dobrý lidi" — a tiskla jednomu po druhém srdečně ruku. Měli jsme tudíž vzácné hosty z Čech v kruhu našem. S některými seznámili jsme se ještě téhož dne, s jinými dne následujícího a se všemi pak společně v neděli, v operní Janečkové síni.

V pátek večer v den to jich příchodu uspořádán na jich počtu banket v Bohmanově síni, kam měli přistup pouze zvaní hosté; v neděli pak odpoledne v síni Janečkové dala si s nimi dostaveníčko veškerá česká společnost s volným přístupem pro každého, by předešlo se všemožným nedorozuměním, jako se stalo při pátečním banketu, kde počestný mistr "Jehlička", že pozván nebyl na banket, odepřel v sobotu spoluúčinkovat při hudbě při představení a teď snad z toho bude mít konečně i soud na krku. Pobavili jsme se s nimi srdečně a těšili jsme se z toho, že pobyt mezi námi byl jim tak příjemný. V sobotu měla se hráti operetka: "Žádný muž a tolik děvčat," však pro nedostatek hudby zvolen musel býti kus jiný a sice Ďáblův podíl; návštěva byla dosti četná, ač nevyhověla přání pp. pořadatelů, kteří na ona večer museli doplácti. Pondělní představení bylo pp. pořadatelů tajeno, aby tím nebyla sobotní návštěva zkrácena a bylo oznámeno veřejně až v neděli, proto však návštěva byla přec dosti slušná. Na pondělní představení byla slíbena síň zdarma; p. Bohman však, jako "vlastenec" a "národovec" nemohl slibu svého společníka dostáti a požádal dosti slušný nájem, tak že z pondělního představení zbylo pouze 872 čistých ze 120 vybraných. P. Bohman se zachoval vůči společnosti asi tak, jak každý mohl od něho předem očekávati; po celou dobu se hostům ani neukázal a kdyby nebylo té okolnosti, že museli sami za ním jíti, byli by jej ani neznali.

V pondělním představení sehrána fraška "Starý a mladý Kos" až s překvapujícím úspěchem. V hlavních úlohách vynikli a na jevo svůj umělecký talent dali: pan ředitel v úloze "Nickamínka", p. Inneman v úloze starého Kosa továrníka, p. Strouhal, v úloze mladého Kosa, p. Novák, v úloze velkoobchodníka ze Slovenska s Julij, jeho dcerou (sl. Pacaltovou.) Dále velice se líbila Lorca (sl. Křikavova) a v solových výstupech pak p. Innemanová a p. Kovář. Obecenstvo pak neskřibilo a odměňovalo umělce bouří potlesku. Ve středu ráno doprovodili jsme vzácné hosty naše na nádraží, abychom se s nimi opět rozloučili. Za srdečného loučení a našeho přání na další cestu se šťastnějším výsledkem, odnášel vlak milé hosty

naše k blízkému Linwoodu, kde die doušechu byli přivítáni velikou, nečekanou návštěvou. Ku 800 měli vybrat za listky za pouhý jeden večer. Přeji to Ludvíkovcům ze srdce, že Linwood nás v tom ohledy takřka předstihl.

Politika jest nyní u nás v plném proudu. Kandidáti křičí okřesem a jde to zrovna jako v té písničce:

"Pro úřad v obci kandidát pívem se poznat musí dát!"

Nedivme se jim však, každý by rád pro sebe tolik hlasů ulovil co nejvíce mu hoře možno a toť vše, tu se někdy "otápnout" musí. Z našich českých kandidátů nejlepši vyhlídka na zvolení mají p. F. W. Šonka za okr. klerka a p. Bednář za okr. pokladník, ovšem, že za přispění českých hlasů, neb ty hrají úlohu v tom velikou; neboť, obrátili li p. Šonka hlasy české a většinu hlasů dem. má zvolen jistě. To samé jest s p. Bednářem, který s rep. hlasy a za přispění hlasů českých (dem.) může dosáti zvolení a tím bychom měli dva naše krajany v úřadech. Pan Bednář odbyl si jednu lhůtu v okresním úřadě a jeho činnost jest krajanům dosti dobře známa, není třeba tudíž žádného dalšího odporučování a na nich samých to záleží, má-li p. Bednář nastoupiti lhůtu druhou. Byli-li dobrým pokladníkem za poslední dvě léta, bude jím i na příště.

Pan F. Šonka zastával rozličné městské úřady a osvědčil se vždy schopným úředníkem a jest zajisté i schopným pro úřad okr. klerka, pro který jest stranou dem. nominován. Muž ryzího charakteru, jakým ve skutečnosti p. Šonka jest, zasluhuje zajisté zvolení a proto tudíž i veškerou podporu svých krajanů. Zvolíte-li jej, ušetříte si pro příští dvě léta běhání pro tlumočnicka na "Courthaus" a bude vás to pak samotné těšiti, že zastoupeni jste krajanem v úřadě tak důstojněm.

Pro úřad šerifa máme dva české kandidáty: p. V. Pánka na straně rep. a p. F. Dobrého na straně dem. Jak p. Pánek tak p. Dobrý by dělali dobré úředníky, bude-li z nich některý zvolen, ale zde jest něco důležitého, co potřebuje náležitěho objasnění.

Jak dříve jsem se již zmínil, jest známo, že populistický kandidát pro úřad šerifa, Christ Kroeger, který jednu lhůtu v úřadě tom má již odslouženou, požívá cbliby zde, jak mezi populisty, tak mezi republikány a z těch ohledů také nedbají mnoho na zvolení svého kandidáta a nastroili tudíž Čecha proti Čechovi na listek, by tak snáze zvolení jeho zajistili. Pán Pánek jest pro úřad ten ještě mlád, máje pouze dva roky volebního práva za sebou a ač bezúhonný a dobrých mravů jest málo znám a proto mám za to, že jeho vyhlídka nejsou tak dobré, jako p. Dobrého. Pan Dobrý jest pro úřad šerifa zrovna stvořený a bude-li zvolen, bude zajisté tak dobrým šerifem jakého jsme kdy v úřadě měli.

Do městských úřadů byli nominováni krajané: p. Em. Holub za směřujícího soudce na straně demokratické, M. Bohman, když nemohl obdržeti nominaci na rep. listku, poběhne neodvisle — ale špatně.

Za konstébla navrzeni: V. Houfek rep. a Jac. Steinberger dem., poslednějšť však nejeví mnoho chuti pro ten úřad a proto jest zvolení p. Houfka jisté.

Za assessora p. Donato na straně rep. Pan Donato v poslední Ludvíkově aféře si mnoho ublížil a proto bude míti as dosti práce, by tentokrát prošel.

Krajané měli by se zasaditi o to, aby p. Emil Holub byl zvolen do úřadu, pro který jest nominován. Pan Holub zastával již různé městské úřady vždy k největší spokojenosti a bude-li zvolen, zajisté i tento k uspokojení všech zastávati bude. Pan Bohman jest v úřadě tom již přes 10 roků a proto jest již na čase, aby byl opět vystřídán.